

**Протокол спільного засідання
Басейнової ради річок Причорномор'я та
Басейнової ради нижнього Дунаю**

21 березня 2024 року

№ 2

Місце проведення: БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, платформа ZOOM.

Час проведення: 11.00 година

Початок реєстрації: 10:50

Присутні: 29 осіб-членів басейнових рад (що складає 63% від загального складу басейнових рад).

Порядок денний:

1. Поточний стан розроблення проєктів планів управління річковими басейнами річок Причорномор'я та Дунаю (суббасейн нижнього Дунаю) та подальші кроки відповідно до планів-графіків процесу їх розроблення

Галина Пуцята – начальник відділу басейнової взаємодії та міжнародних відносин БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю

2. Управління, використання поверхневих водних ресурсів у басейнах річок Причорномор'я та нижнього Дунаю та виконання Програми державного моніторингу вод (у частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод) у 2023 році.

Юрій Праведний – провідний інженер з розрахунків та режимів відділу водного кадастру та моніторингу вод БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю

Наталія Чорноброва - провідний інженер відділу водного кадастру та моніторингу вод БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю

3. Гідротехнічні споруди на штучних водних об'єктах (водосховища, ставки) Одеської області: інвентаризація, сучасний стан, проблемні питання експлуатації та шляхи їх вирішення

Олег Гриб – начальник ВП «Причорноморський ЦВРГ» БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю

З привітальним словом до учасників спільного засідання басейнових рад та з нагоди прийдешнього Всесвітнього дня водних ресурсів виступили Роман Пукало - начальник БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, Сергій Степаненко - голова Басейнової ради річок Причорномор'я та Юрій Маслов - голова Басейнової ради нижнього Дунаю.

1. Про Поточний стан розроблення проектів планів управління річковими басейнами річок Причорномор'я та Дунаю (суббасейн нижнього Дунаю) та подальші кроки відповідно до планів-графіків процесу їх розроблення

СЛУХАЛИ: Галину Пуцятю, начальника відділу басейнової взаємодії та міжнародних відносин БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, яка інформувала присутніх про поточний стан розроблення проектів планів управління річковими басейнами річок Причорномор'я та Дунаю (суббасейн нижнього Дунаю) та подальші кроки відповідно до планів-графіків процесу їх розроблення.

Зазначила, що розробкою плану управління басейном річок Причорномор'я та басейну річки Дунай (суббасейн нижнього Дунаю) займається БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю відповідно до наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.11.2020 № 313 «Про затвердження планів-графіків процесу розроблення проектів планів управління річковими басейнами» та наказу Держводагентства від 18.12.2020 №1105 «Про розроблення проектів планів управління річковими басейнами».

Акцентувала, що наразі проходить громадське обговорення проекту ПУРБ річок Причорномор'я та ПУРБ річки Дунай (суббасейн нижнього Дунаю) та звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Вказала, що зауваження та пропозиції подаються до Держводагентства (на електронну адресу: rbmp@davr.gov.ua) до 21 червня поточного року. Всі зауваження та пропозиції зводяться у відповідну довідку, форма якої встановлена у Методичних рекомендаціях із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

Звернула увагу, що ПУРБ є урядовим документом державного планування, який має бути прийнятий Кабінетом Міністрів України до кінця 2024 року та вступити у силу з 1 січня 2025 року.

Басейновою радою здійснюється схвалення доопрацьованого проекту ПУРБ річок Причорномор'я та ПУРБ суббасейну нижнього Дунаю.

ВИСТУПИЛИ:

Олег Дьяков, який поцікавився, які басейни річок будуть розглядатися на громадських слуханнях 5 квітня поточного року в м. Одеса.

Галина Пуцята відповіла, що басейн річок Причорномор'я та басейн річки Дунай (суббасейн нижнього Дунаю).

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію про поточний стан розроблення проектів планів управління річковими басейнами річок Причорномор'я та Дунаю (суббасейн

нижнього Дунаю) та подальші кроки відповідно до планів-графіків процесу їх розроблення взяти до відома.

2. Членам басейнових рад, у разі виникнення доповнень та зауважень до проекту ПУРБ річок Причорномор'я та ПУРБ річки Дунай (суббасейн нижнього Дунаю), надати свої пропозиції до Держводагентства в термін до 21 червня 2024 року на електронну пошту: gbmp@davr.gov.ua за відповідною формою.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 29

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0.

2. Управління, використання поверхневих водних ресурсів у басейнах річок Причорномор'я та нижнього Дунаю та виконання Програми державного моніторингу вод (у частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод) у 2023 році

СЛУХАЛИ: Юрія Праведного провідного інженера відділу водного кадастру та моніторингу вод БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, який інформував що за 2023 рік з водних об'єктів Одеської області всього було забрано 1293,3 млн.куб.м води, у т.ч. забір поверхневої прісної води склав 1268,748 млн.куб.м, підземної – 27,96 млн.куб.м. (У 2022 році ці обсяги склали 667,633 млн.м³, 644,504 млн.куб.м та 23,129 млн.м³ відповідно). Збільшення обсягу забору прісних поверхневих вод у 2023 році обумовлено, в основному, збільшенням обсягу перерозподілу води р. Дунай на Придунайських водосховищах.

Акцентував що основною причиною забруднення органічними речовинами є недостатня очистка стічних вод після використання населеними пунктами, промисловими та сільськогосподарськими точковими джерелами. Таке забруднення може впливати на склад водних видів та на екологічний статус. Для розкладу органічних речовин споживається багато кисню, вміст якого у воді різко зменшується і спричиняє припинення життя водних організмів.

Навів перелік комунальних підприємств, які здійснювали скид забруднених стічних вод та нормативно-очищених стічних вод в поверхневі водні об'єкти та тих, які включені в Програму заходів Плану управління річковим басейном річок Причорномор'я та суббасейну нижнього Дунаю на 2025-2030 роки.

Наталію Чорноброву, провідного інженера відділу водного кадастру та моніторингу вод БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, яка інформувала, що за 2023 рік лабораторією моніторингу вод Південного регіону по програмі державного моніторингу вод по суббасейну нижнього Дунаю відібрано 227 проб води, виконано 1688 вимірювань показників якості води у 64 пробах вод (фізико-хімічні дослідження). Дослідження на вміст

специфічних та пріоритетних забруднюючих речовин виконувались лабораторією моніторингу вод Західного регіону

У 2024 році до програми спостережень включено 136 пунктів моніторингу на території Одеської, Миколаївської, Вінницької, Черкаської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Хмельницької областей.

На території Одеської області - 52 пункти спостереження, в т.ч. 23 пункти - басейн річок Причорномор'я (з них 13 пунктів – діагностичний моніторинг);

- 21 пункт по суббасейну нижнього Дунаю (з них 1 пункт - діагностичний моніторинг).

У 2022-2023 роках у 4 пунктах спостереження (р. Сасик, р. Березань, Березанський лиман - Миколаївська область; р. Каланчак - Херсонська область) моніторинг не здійснюється у зв'язку з військовими діями.

Вказала, що Лабораторією моніторингу вод Південного регіону проводиться:

- щомісячний відбір проб води для виконання досліджень на вміст пріоритетних специфічних речовин (52 проби);

- для забезпечення контролю за станом якості води в місцях питних водозаборів щомісячно виконуються фізико-хімічні дослідження у 5 пробах води з р. Дністер (м. Біляївка), р. Дунай (м. Вилкове та м. Кілія), водосховища Ялпуг (м. Болград), каналу Дунай-Сасик (28 показників);

- дослідження проб води на вміст пріоритетних (токсичних, здатних до накопичення, стійких) та специфічних забруднюючих речовин у 136 пробах води (55 показників).

- проведення фізико-хімічних досліджень води на транскордонних масивах поверхневих вод (на кордоні з Республікою Молдова і Румунією) по 28 показниках.

ВИСТУПИЛИ:

Сергій Степаненко, який поцікавився, як змінився забір води з водних об'єктів Одеської області у порівнянні з попереднім (2022) роком, та чим це було обумовлено?

Юрій Праведний повідомив, що об'єм забору води за 2023 рік збільшився в порівнянні з 2022 роком і це обумовлено, в основному, збільшенням обсягу перерозподілу води р. Дунай на Придунайських водосховищах та збільшенням кількості звітуваних водокористувачів за формою 2ТП-водгосп (річна) у порівнянні з попереднім роком, а також збільшенням використання води на зрошення.

Юрій Маслов, який запитав, як змінились обсяги води на зрошення у порівнянні з 2022 роком?

Юрій Праведний відповів, що використання води на зрошення у 2023 році збільшилося на 16,797 млн.м³ у порівнянні з 2022 роком (73,013млн.м³ – 2022 рік; 89,810 млн.м³ – 2023 рік).

Вказав, що це в першу чергу пов'язано зі збільшенням кількості водокористувачів, які використовують воду для зрошення.

Світлана Гоштинар поінформувала, що у статті «The State of the World's Rivers. Mapping the Health Fifty Major River Basins / Interactive web database. URL: <https://worldsrivers.appspot.com> (date of access: 01.02.2024) зазначено інформацію щодо індексу найнижчої якості води Дніпро та Дунай, які посіли третє і шосте місце відповідно серед великих річок світу, а за індексом фрагментації Дунай займає дев'яте місце і поцікавилася, чи ведеться фахівцями БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю база даних моніторингу?

Наталія Чорноброва повідомила, що у БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю є інформація щодо результатів моніторингу вод, які здійснювались управлінням. Здійснюється взаємообмін інформації щодо результатів моніторингу вод по транскордонних пунктах спостереження з республікою Молдова та Румунією.

Доповнила, що результати моніторингу знаходяться на сайті Держводагентства у програмній системі «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України», яка наповнюється щомісячно.

Тетяна Галушкіна запитала, чи змінилася у цьому році кількість пунктів спостереження, які проводяться БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, у порівнянні з 2023 роком.

Наталія Чорноброва інформувала, що у 2024 році згідно програми державного моніторингу вод по БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю збільшено кількість пунктів спостереження по басейну річок Причорномор'я з 16 до 23 (у т.ч. по Одеській області з 12 до 20 пунктів). А також у 2024 році розпочато проведення досліджень на вміст пріоритетних забруднюючих речовин у 3 пунктах спостереження на території Миколаївської області.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Інформацію щодо виконання Програми державного моніторингу масивів поверхневих вод басейну річок Причорномор'я взяти до відома.

2.2. Членам Басейнових рад рекомендувати регулярно ознайомлюватися з результатами моніторингу вод на сайті Держводагентства у програмній системі «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України» за посиланням: <http://monitoring.davr.gov.ua/EcoWaterMon/GDKMap/Index> для підготовки обґрунтованих пропозицій на наступний рік щодо коригування розміщення точок моніторингу та інших заходів по покращенню якості води.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 29.

«ПРОТИ» - 0.

«УТРИМАЛИСЬ» - 0.

3. Гідротехнічні споруди на штучних водних об'єктах (водосховища, ставки) Одеської області: інвентаризація, сучасний стан, проблемні питання експлуатації та шляхи їх вирішення.

СЛУХАЛИ: Олега Гриба, начальника ВП «Причорноморський ЦВРГ» БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, який вказав про наявність водних об'єктів та стан гідротехнічних споруд в цілому по області.

Вказав, що основною загрозою шкідливої дії вод для існуючих ставків і водосховищ є відсутність будь-яких даних для них щодо стійкості гребель, дамб обвалування та інших гідротехнічних споруд. Спеціалісти БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю і авторитетні науковці впевнені, що без термінового початку робіт по виконанню дослідження щільності тіла гребель і дамб не можливо розробити дієві заходи по захисту території та населених пунктів від шкідливої дії вод, особливо у період проходження повені та паводку. Наявність таких даних надасть можливість прийняти рішення про доцільність подальшого використання та експлуатації відповідного водного об'єкту або його ліквідації, як потенційно небезпечного для населеного пункту і відповідних територій.

Акцентував, що саме виконання досліджень щодо щільності ґрунтів на греблях і дамбах обвалування, надання рекомендацій компетентними спеціалістами БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, проектних та наукових організацій щодо подальшого використання зазначених об'єктів на основі проведених досліджень надасть можливість прийняття правильних і вивірених рішень стосовно їх подальшого використання та експлуатації.

ВИСТУПИЛИ:

Олег Дьяков, який інформував присутніх, що наразі багато перешкод на річках будуються самовільно, для власних потреб, населенням, яке проживає поруч з річкою. Пообіцяв, наявну інформацію в ГО «Ревайлдінг Україна» надати фахівцям БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю.

Ірина Гайдашенко, поцікавилася, чи входять в перелік водних об'єктів пересохлі водойми.

Олег Гриб підтвердив, що ставки, які розташовані в руслах річок, включені при проведенні інвентаризації водних об'єктів області.

Світлана Гоштинар надала пропозицію включати членів Басейнової ради річок Причорномор'я та членів Басейнової ради нижнього Дунаю до Робочої групи з обстежень гідротехнічних споруд.

Сергій Степаненко зауважив, що піднята тема актуальна як для нашого регіону, так і для країн ЄС. Запропонував використати досвід західних країн щодо роздамбування аварійних дамб для Одещини.

Запропонував, при визначенні доцільності існування дамб звернути увагу на екологічну складову.

ВИРІШИЛИ:

1. Матеріали щодо стану гідротехнічних споруд на штучних водних об'єктах (водосховища, ставки) Одеської області вважати такими, які терміново необхідно подати на розгляд комісії з питань ТЕБ та НС Одеської облдержадміністрації.

2. Секретаріатам Басейнових рад звернутися щодо термінового розгляду на комісії з питань ТЕБ та НС Одеської облдержадміністрації щодо необхідності забезпечення дослідження щільності тіла гребель та дамб обвалування на водних об'єктах (ставках і водосховищах) Одещини.

3. Включати членів Басейнової ради річок Причорномор'я та членів Басейнової ради нижнього Дунаю до Робочої групи з обстежень гідротехнічних споруд.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 29

«ПРОТИ» - 0.

«УТРИМАЛИСЬ» - 0.

4. Різне

Виступила Тетяна Галушкіна, член Басейнової ради річок Причорномор'я, яка звернулася з проханням до членів басейнових рад підтримати її кандидатуру на посаду члена кореспондента НАН України.

ВИРІШИЛИ:

Підтримати кандидатуру Тетяни Галушкіної на посаду члена кореспондента НАН України.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 29.

«ПРОТИ» - 0.

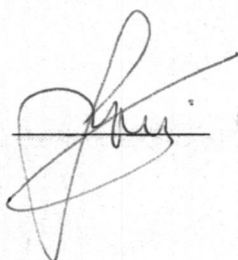
«УТРИМАЛИСЬ» - 0.

Голова

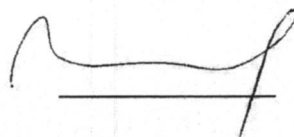
Басейнової ради річок Причорномор'я

Голова

Басейнової ради нижнього Дунаю

Сергій СТЕПАНЕНКО

Юрій МАСЛОВ